klimatická koalice

Ministryně financí Alena Schillerová
Ministerstvo financí České republiky
Letenská 15
118 10 Praha

V Praze dne 13. února 2020

Věc: Otevřený dopis k čerpání evropských prostředků na klimatická opatření

Vážená paní ministryně,

obracím se na Vás jménem Klimatické koalice s **výzvou týkající se v současnosti běžícího procesu nastavování operačních programů pro čerpání EU fondů** v nadcházejícím rozpočtovém období.

Naším, a věříme, že i Vaším cílem je, aby v letech 2021-2027 **byly dostupné finanční prostředky využívány způsobem, který umožní České republice dosáhnout kýženého pokroku v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a energetických úspor**, v souladu s národními závazky a příslušnými strategickými dokumenty.

S využitím publikovaných dat a materiálů a na základě rozhovorů s řadou členek a členů monitorovacích výborů jednotlivých operačních programů jsme proto **analyzovali stav čerpání prostředků z Fondu soudržnosti v dobíhajícím programovém období pro r. 2014-2020**.

Došli jsme k následujícím klíčovým zjištěním:

- **ČR nedokázala efektivně využít prostředky určené na opatření v oblasti přechodu na nízkouhlíkovou energetiku** a podle všeho nakonec vyčerpá méně než polovinu celkové alokované částky.

- Mezi důvody nedostatečného čerpání prostředků patří **pozdní nastavení programů, neúnosné administrativní bariéry, průtahy při posuzování projektů** apod. Především pro menší žadatele vč. obcí a malých podniků bylo často prakticky nemožné na alokované prostředky dosáhnout.

- ČR zejména **selhala v oblasti energetických úspor**, kdy hluboce zaostává za svým deklarovaným cílem a čerpá pouze zlomky alokované částky.

klimatická koalice

- **Financování rozvoje obnovitelných zdrojů** energie z Fondu soudržnosti se v praxi omezilo na rozvoj vodní energie a biomasy a **zcela přehlíželo možnosti a potenciál větrné a solární energie.**

- Nekonzistentnost a absence klimatických standardů při alokaci a čerpání prostředků z Fondu soudržnosti vedly k **faktickému zvýšení emisí skleníkových plynů v přímé souvislosti s realizací řady projektů**, což neutralizovalo pozitivní přínos těch projektů, které vedly k emisním úsporám.

- Některé operační programy vč. OP Doprava s potenciálem nastartovat přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku vůbec **nebraly změnu klimatu v potaz a vedly ke stagnaci nebo dokonce zvýšení sektorových emisí**, jiné snižování emisí zahrnuly jako doplňkové hodnotící kritérium u vybraných typů projektů.

Jsme přesvědčeni, že **tyto závažné nedostatky je nutné v nadcházejícím programovém období odstranit**, a to v přímé v souvislosti s dlouhodobou prioritizací klimatické agendy na úrovni EU a rostoucími mitigačními ambicemi, které se budou týkat i České republiky. **Nejde totiž pouze o to, kolik prostředků bude mít ČR z rozpočtu EU k dispozici na transformaci svého hospodářství, ale především o to, zda tyto peníze dokáže účelně a smysluplně utratit.**

Jsme připraveni být Vašemu úřadu při této práci dle našich možností nápomocni. **Rádi bychom se s Vámi proto osobně setkali, představili Vám naší analýzu a probrali téma podrobně.**

Děkuji a jsem s pozdravem

.....
Jana Maussen

Ředitelka Centra pro dopravu a energetiku, z.s.
Za Klimatickou koalici

Na vědomí:
premiérovi Andreji Babišovi
ministru průmyslu a obchodu Karlu Havlíčkovi
ministru životního prostředí Richardu Brabcovi
ministryni pro místní rozvoj Kláře Dostálové